Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 55, Aralık 2021, s. 550-564

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.54924>

Arş. Gör. Ali KAYA

İstanbul Üniversitesi -Cerrahpaşa, alikaya@gelisim.edu.tr

Doç. Dr. Suzan DAL

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, suzanndal@gmail.com

GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞANLARININ ESENLIK VE ÖRGÜTSEL YALNIZLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Özet

Bu çalışma Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde çalışan antrenörlerin, tesis sorumlularının ve danışma personelinin esenlik ve örgütsel yalnızlık düzeylerinin incelenmesi amacı ile hazırlanmıştır. Araştırmamızda veri toplama yöntemi olarak anket tekniği uygulanarak çalışma, gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Esenyurt belediyesi gençlik ve spor hizmetleri müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olan 270 personel evreni basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen 162 kişi örnekleme oluşturmaktadır.

Katılımcılara kişisel bilgi formunun yanı sıra Adams ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilen, Memnun (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanıp geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan 'Algılanan Esenlik Ölçeği' ve Wright, Burt ve Strongman (2006) tarafından geliştirilen, Doğan, Çetin ve Sungur (2009) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılan 'İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği' uygulanmıştır.

Çalışmanın analizleri SPSS 25.0 paket programına girilmiş ve gerçekleşen Kolmogorov-Smirnov normallik testinden sonra verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Ölçeklerin genelinin ve alt boyutlarının güvenilirlik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla güvenilirlik analizi yapılmış ve "Chronbach Alfa Katsayısı" elde edilmiştir. İstatistiksel analiz olarak araştırma grubuna Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman Korelasyon analizi uygulanmıştır.

Araştırma grubundan elde edilen bulgulara göre, spor hizmet sektörü personelinin sahip olduğu esenlik ve psikolojik iyi oluş hali sayesinde örgütsel yalnızlık durumunu minimize ettiği, dolayısı ile esenlik algısının artması ile örgütlerde yalnızlığın azaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Esenlik, yalnızlık, spor, hizmet sektörü

EXAMINATION OF THE WELLNESS AND ORGANIZATIONAL LOLONEL LEVELS OF THE YOUTH AND SPORTS SERVICES DIRECTORATE EMPLOYEES

Abstract

This Youth and Sports Services Directorate has been prepared with the aim of benefiting from the well-being and usage areas of personnel trainers, facility drivers and their users. In our research, the survey was applied as a data method and the studies were carried out on a voluntary basis. In the research, the general universe of the Esenyurt municipality, which is simple in the study of humanitarian and sports activities, 270 sampling method and 2 sampling situations.

In addition to personal knowledge, the 'Perceived Well-being Scale' by Adams et al. (1997), by Satisfied (2006), by Wright, Burt, and Strongman (2006), by Doğan, Çetin, and Strongman (2006), by Doğan, Çetin and In the 'Work Life Loneliness Scale' validated and reliable by Sungur.

SPSS 25.0 package analysis shows that it does not show normal values after running from Kolmogorov-Smirnov normality test entered and looking. The overall scope of the reliability examination of the scales and their sub-dimensions was comprehensive and the "Chronbach Alpha Coefficient" was obtained. Investigate as statistical analysis Mann Whitney U, Kruskal Wallis and Spearman Correlation analysis.

According to what was obtained within the body of the research, the well-being of the person involved in the sport and the possibility of being good can be minimized, thanks to the sense of well-being and loneliness in organizations with itself.

Keywords: Well-being, loneliness, sports, service industry

GİRİŞ

İngilizce well-being veya wellnes olarak anlamlandırılan esenlik ruhsal, fiziksel ve psikolojik bir iyi oluş olarak tanımlanabilir. Kavramdan ilk kez 1961 yılında Dr. Halbert L. Dun “yüksek seviyeli esenlik” kitabında söz etmiştir. Yazar kitabında esenlik kavramını psikolojik ve fiziksel zindeliğini geliştirmeyi sürdürme gayreti içerisinde bir çaba olarak tanımlamıştır. Sağlıklı ve iyi oluş halinin akla gelebilecek tüm özelliklerini içeren bir kavram olan esenlik fiziksel ve zihinsel dinamik bir süreçtir (Madan, 2019, 19).

Adams (1997) esenliği kişinin fiziksel, zihinsel ve psikolojik iyi oluşunun açığa çıkma süreci olarak tanımlamıştır. Bu tanıma göre birey, fiziksel, zihinsel ve psikolojik niteliklerini dengelediği ölçüde yaşam kalitesini yukarıya taşıyabilmektedir. Kişisel yaşam kalitesini

yukarıya taşınması ile birlikte bireyin, sosyal ilişkilerinde gelişme ve bunun akabinde de kendine güven dozajının artacağı beklenebilir.

Esenliği sadece hastalığın olmaması, psikolojik ve sosyal zindelik olarak görmek doğru olmayacaktır. Çünkü esenlik kavramı sadece psikolojik ve sosyal olarak zinde hissetme durumlarını değil aynı zamanda fiziksel iyi oluş halini de içermektedir. Çok boyutlu bir yapı olarak açığa çıkmakta olan esenliğin, duygularda pozitif bir etki yaratarak kendini belli ettiği ifade edilmiştir. Kişide mutluluk hissi yaratması, yaşamdan alınan keyif dozajının artması ve kişisel saygı yükselişi öne çıkan özelliklerdendir. Madalyonun diğer yüzünden bakılacak olursa; kişide öfke hali, mutsuzluk ve depresyon gibi olumsuz özellikler ise esenliğe sahip olmayan bireylerde görülmektedir (Bal, 2008, 44).

Dunn (1961) çalışmaları sonucunda esenliği “entegre bir metot” olarak tarif ederken aslında onun çok boyutlu olduğuna işaret etmiştir. Bunun üzerine konu hakkında fikir üreten araştırmacılar esenliği fiziksel esenlik, manevi esenlik, psikolojik esenlik, sosyal esenlik, duygusal esenlik ve entelektüel esenlik biçiminde değerlendirmişlerdir. Alanyazına Adams ve arkadaşlarının modeli olarak kazandırılan “Algılanan Esenlik Modeli” altı boyutlu bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Memnun, 2006, 30).

Spor örgütlerinde performansın açığa çıkma noktasında esenlik son derece önemli bir yere sahiptir. Sosyal, psikolojik, manevi, duygusal, entelektüel ve fiziksel olarak kendisini iyi hisseden bir sporcunun veya takımın başarılı bir performans göstermesi beklenebilir. Sporda başarıyı yakalamak için dört farklı parametreden biri olarak görülen duygusal faktörler korku, stres, tepki gibi konuları içermektedir (Aktepe, 2013, 88). Bireyin sahip olduğu esenlik algısı bu olumsuz duyguları bastırmasını sağlayacağı için başarılı kariyer basamaklarını çıkma noktasında olumlu etki sağlayabilir.

İnsanoğlunun hayatındaki bilimsel değişimler ve bununla beraber değişen iletişim şekilleri, ihtiyaç, istek ve değer algılarının farklılaşması gibi nedenler onu yalnızlığa doğru sürükleyebilir (Bozgeyik, 2019, 49). Her bireyin hayatının en az bir döneminde yalnızlık sorunu yaşadığı ifade edilmektedir. Günümüzde çoğu kişinin yalnızlık sorunu ile karşı karşıya olmasının yanında yalnızlık düzeyi en fazla genç insanlar arasında görülmektedir (Tuğral, 2020, 7). Kimi insanın az kimisinin de çok yaşadığı yalnızlık hissi bireyler için zor ve olumsuz özellikleri taşıyan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır (Yaşar, 2007, 238).

Son zamanlarda ciddi bir problem olarak görülen ve hakkında daha fazla düşünülen bir kavram olan yalnızlığın literatür incelendiğinde birden fazla tanımını bulmak mümkündür. TDK’ya göre yalnızlık “yalnız olma durumu, kimsesizlik, kimse bulunmama durumu, sahipsizlik” olarak tanımlanmaktadır. Yalnızlık, bireyin mevcut durumdaki sosyal ilişkileri ile arzu ettiği sosyal ilişkileri arasında örtüşme olmaması halidir.

Weis (1973) yalnızlığı kişinin ihtiyaç duyduğu anda kendisine destek olacak arkadaşının bulunmaması veya çevresindeki çok sayıda bulunan insana rağmen güvenilebileceği, konuşabileceği, samimi ilişkiler kurabileceği dostlardan yoksun olması olarak tarif etmektedir. Yalnızlığı duygusal ve sosyal olmak üzere iki alt boyutta inceleme yoluna gitmiştir.

Yalnızlık duygusu açığa çıkan bireyler incelendiğinde onlarda karamsarlık, çekingenlik, utangaçlık, sosyal ortamda kendini ifade etmedeki başarısızlık, uyum sağlama sorunu, güven eksikliği, kaygılı bir hayat tarzı gibi özellikler görülmektedir (Erözkan, 2009, 814).

Spor örgütü çalışanlarının yalnız hissetmemeleri için sosyal etkinlikler, halı saha faaliyetleri, yemekli organizasyonlar düzenlenebilir. Bunu başarılı bir şekilde idame ettiren kulüplerin, örgütlerin, kurumların içerisinde çalışan kişilerin yalnızlık algısını bertaraf edip daha sosyal kişiler olacağı düşünülebilir. Yapılan örgüt içi ve örgüt dışı etkinlikler ile çalışan kişilerin aidiyet duygularının artması ve buna paralel olarak daha samimi diyalogların pekiştirilmesi beklenebilir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve veri analizi alt başlıklarına yer verilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmamızın amacı gençlik ve spor hizmetleri müdürlüğü bünyesinde görev alan personelin esenlik ve örgütsel yalnızlık düzeylerinin incelenmesidir. Bu nedenle birden fazla değişkenin arasındaki değişimin varlığını veya derecesini belirlemeyi amaç edinen araştırma modeli (Karasar, 2017, 113), olan ilişkisel tarama yönteminden ve mevcut olan bir durum ya da olayın nedenlerini ve bu nedenlere etki eden değişkenleri ya da bir etkinin sonuçlarını belirlemeyi amaç edinen tarama modeli olan nedensel karşılaştırma yönteminden (Büyüköztürk vd. 2008, 18) yararlanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket (survey) tekniği uygulanarak çalışma gönüllülük esasına dayalı bir biçimde yürütülmüştür. Araştırmada katılımcılara kişisel bilgi formunun yanı sıra algılanan esenlik ölçeği ve iş yaşamında yalnızlık ölçeği uygulanmıştır.

Araştırma Modeli

Çalışmamızın evrenini İstanbul'un Esenyurt ilçesinde bulunan gençlik ve spor hizmetleri müdürlüğü bünyesinde çalışan antrenörler, tesis sorumluları ve danışma personeli (N =270) oluşturmaktadır. Bu doğrultuda kullanılacak örnekleme yöntemi ise çalışanların tamamının örneğe girme şansının eşit ve tesadüfi olduğu, aynı zamanda araştırma sonuçlarının çabuk ve kolay bir şekilde ortaya konulmasını sağlayan basit tesadüfi örnekleme yöntemi olarak belirlenmiştir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, 50; Ural ve Kılıç, 2006, 177). Araştırmanın örneklemini 162 gönüllü personel oluşturmaktadır. Katılımcılara çalışma hakkında bilgi verilmesinin ardından çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı bir biçimde yürütülmüştür.

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için hazırlanana kişisel bilgi formunun yanı sıra algılanan esenlik ölçeği ve iş yaşamında yalnızlık ölçeği uygulanmıştır.

Algılanan Esenlik Ölçeği kişilerin esenlik düzeylerini belirlemek amacıyla Adams ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilmiştir. 6 boyuttan ve 36 sorudan oluşan ölçeğin Türkçe 'ye uyarlaması ve geçerlilik-güvenilirlik çalışması Memnun (2006) tarafından yapılmıştır. Ölçekte bulunan şıklar tamamen katılıyorum ve hiç katılmıyorum arasında sıralanmıştır. Ölçekte bulunan 36 maddeden 21 tanesi olumlu (1, 3, 5, 6, 8, 10, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 30, 32, 33, 35), 15 madde ise (2, 4, 7, 9, 11, 12, 14, 17, 20, 25, 27, 29, 31, 34, 36)

olumsuz ifadelerdir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 36, en yüksek puan 216'dır. 144 puan ve altı alanların esenlik algısının düşük olduğu kabul edilirken, 144 puan ve üzeri alanların yüksek esenlik algısına sahip olduğu belirtilmiştir. Memnun (2006) yapmış olduğu çalışması ile ölçeğin Cronbach Alfa değeri .84 olarak hesaplanmıştır (Memnun, 2006).

İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği çalışan personelin örgütsel yaşamda yalnızlık düzeylerini belirlemek amacıyla Wright, Burt ve Strongman (2006) tarafından geliştirilip, Doğan, Çetin ve Sungur (2009) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. 16 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0,90 olarak hesaplanmıştır. Ölçekte “duygusal yoksunluk” ve “sosyal arkadaşlık” adı altında iki alt boyut bulunmaktadır. Duygusal Yoksunluk alt boyutunda 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9. maddeler bulunurken, Sosyal Arkadaşlık 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16. boyutunda maddeler yer almaktadır. Ölçeğin 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15 ve 16'ncı maddeleri ters kodlanmıştır. Ölçeğin tamamından alınabilecek en yüksek puan 80 en düşük puan 16'dır. İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği 5'li likert tipte hazırlanmıştır. Doğan ve arkadaşları ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık sayısını .90, duygusal yoksunluk alt boyutunu .83, sosyal arkadaşlık alt boyutunu ise .82 olarak hesaplamışlardır.

Veri Analizi

Kişisel bilgi formu, algılanan esenlik ölçeği ve iş yaşamında yalnızlık ölçeğinden elde edilen veriler IBM SPSS25.0 paket programına girilmiş ve analizler bu program aracılığı ile yapılmıştır.

Puanların normal dağılım durumlarına; normal dağılım eğrileri, çarpıklık-basıklık (skewness-kurtosis) değerleri, histogramlar aracılığı ile normal dağılım eğrileri ve grup büyüklüğünün 50'den büyük olduğu durumlarda kullanılan Kolmogorov-Smirnov testi değerleri incelenerek bakılmıştır. Ölçeğin genelinin ve alt boyutlarının güvenilirlik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla güvenilirlik analizi yapılmış ve “Chronbach Alfa Katsayısı” elde edilmiştir. Algılanan esenlik ölçeğinin Chronbach Alfa Katsayısı ,896, iş yaşamında yalnızlık ölçeğinin ise Chronbach Alfa Katsayısı ,897 olarak tespit edilmiştir.

Veriler normal dağılım göstermediği için İstatistiki işlem olarak Mann Whitney U, Kruskal Wallis-H Testi uygulanmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

		Frekans	Yüzde
Yaş	18-23	11	6,8
	24-29	50	30,9
	30-36	54	33,3
	36 ve Üzeri	47	29,0
	Toplam	162	100,0
Cinsiyet	Kadın	73	45,1
	Erkek	89	54,9
	Toplam	162	100,0
Medeni Hal	Evli	86	53,1
	Bekar	76	46,9
	Toplam	162	100,0
Mesleki Tecrübe	0-1 Yıl	6	3,7

	2-5 Yıl	45	27,8
	6-9 Yıl	73	45,1
	10 yıl ve Üzeri	38	23,5
	Toplam	162	100,0
Eğitim Durumu	Ortaokul	30	18,5
	Lise	59	36,4
	Üniversite	73	45,1
	Toplam	162	100,0
Çalışmakta Olduğunuz Pozisyon	Antrenör	111	68,5
	Tesis Sorumlusu	23	14,2
	Danışma Personeli	28	17,3
	Toplam	162	100,0

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmaya katılan gönüllülerin %6,8'inin 18-23 yaş, %30,9'unun 24-29 yaş, %33,3'ünün 30-36 yaş, %29'unun 36 ve üzeri yaş aralığında olduğu, %45,1'inin kadın, %54,9'unun erkek olduğu, %53,1'inin evli, %46,9'unun bekâr olduğu, %3,7'sinin 0-1 yıl aralığında, %27,8'inin 2-5 yıl aralığında, %45,1'inin 6-9 yıl aralığında, %23,5'inin ise 10 yıl ve üzeri mesleki tecrübeye sahip olduğu, %18,5'inin ortaokul, %36,4'ünün lise, %45,1'inin üniversite seviyesinde eğitim düzeyinde olduğu, %68,5'inin antrenör, %14,2'sinin tesis sorumlusu, %17,3'ünün ise danışma personeli olarak görev yapmakta olduğu görülmektedir.

BULGULAR

Tablo 2. Algılanan esenlik ölçek puanlarının çarpıklık-basıklık ve kolmogorov-smirnov testi anlamlılık düzeyi sonuçları

Boyutlar	N	Çarpıklık	Basıklık	P
Fiziksel Boyut	162	-,409	-,527	,000
Manevi Boyut	162	-,714	-,141	,000
Psikolojik Boyut	162	-,366	-,319	,000
Sosyal Esenlik	162	-,341	-,027	,015
Duygusal Esenlik	162	-,232	-,260	,000
Entelektüel Esenlik	162	-,772	,350	,000
Algılanan Esenlik Toplam	162	-,345	-,372	,002

Tablo 2'de Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde, algılanan esenlik ölçeği ve alt boyutlarından elde edilen puanlarda normallikten sapmaların olduğu tespit edilmiştir. Kolmogorov-Smirnov analizinin uygulanması, verilerin normal dağılım durumunun saptanması amacıyla kullanılan yöntemlerden sadece bir tanesi olarak kabul edilmektedir. Normal dağılım eğrileri incelendiğinde; normallikten sapmaların olduğu saptanmıştır. Büyüköztürk (2007) değişkenlerin çarpıklık basıklık değerlerinin ± 1 aralığında yer almasının normallikten aşırı sapmalar olmaması şeklinde açıklarken, Tabachnick ve Fidell (2013) ise, değişkenlerin çarpıklık basıklık katsayılarının $\pm 1,5$ arasında olması durumunda verilerin normal dağılım gösterdiğini ifade etme yoluna gitmiştir. Ölçek puanlarında normallikten sapmalar olduğu, katsayıların ± 1 ile $\pm 1,5$ aralığında yer almadığı ve verilerin normal dağılım göstermediği saptanmıştır.

Tablo 3. İş yaşamında yalnızlık ölçek puanlarının çarpıklık-basıklık ve kolmogorov-smirnov testi anlamlılık düzeyi sonuçları

Boyutlar	N	Çarpıklık	Basıklık	P
Duygusal Yoksunluk	162	,985	2,027	,000
Sosyal Arkadaşlık	162	-,982	2,613	,000
Yalnızlık Toplam Skor	162	,849	2,480	,000

Tablo 3’de Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde, iş yaşamında yalnızlık ölçeği ve alt boyutlarından elde edilen puanlarda normallikten sapmaların olduğu görülmektedir. Kolmogorov-Smirnov analizinin uygulanması, verilerin normal dağılım durumunun saptanması amacıyla kullanılan yöntemlerden sadece bir tanesi olarak kabul edilmektedir. Normal dağılım eğrileri incelenip; normallikten sapmaların olduğu belirlenmiştir. Büyüköztürk (2007) kullanılan değişkenlerin çarpıklık basıklık değerlerinin ± 1 aralığında yer alması halinde normallikten aşırı sapmalar olmaması şeklinde açıklama yoluna giderken, Tabachnick ve Fidell (2013) ise, değişkenlerin çarpıklık basıklık katsayılarının $\pm 1,5$ arasında olması durumunda verilerin normal dağılım gösterdiğini ifade etmiştir. Ölçek puanlarında normallikten sapmalar olduğu, katsayıların ± 1 ile $\pm 1,5$ aralığında yer almadığı ve verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların algılanan esenlik ölçeğine verdiği cevapların betimsel analizi

Alt Boyutlar	N	Min	Max	Mean±Sd
Fiziksel Esenlik	162	2,67	6,00	4,94±0,70
Manevi Esenlik	162	2,83	5,83	4,52±0,67
Psikolojik Esenlik	162	2,83	6,00	4,72±0,73
Sosyal Esenlik	162	2,67	6,00	4,84±0,70
Duygusal Esenlik	162	1,67	6,00	4,49±0,82
Entelektüel Esenlik	162	2,67	6,00	4,82±0,74
Esenlik Toplam	162	3,11	5,83	4,72±0,58

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların algılanan esenlik ölçeği, fiziksel esenlik alt boyut ortalamalarının 4,94±0,70, manevi esenlik alt boyut ortalamalarının 4,52±0,67, psikolojik esenlik alt boyut ortalamalarının 4,72±0,73, sosyal esenlik alt boyut ortalamalarının 4,84±0,70, duygusal esenlik alt boyut ortalamalarının 4,49±0,82, entelektüel esenlik alt boyut ortalamalarının 4,82±0,74, algılanan esenlik ölçeği toplam puanlarının ise 4,72±0,58 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların iş yaşamında yalnızlık ölçeğine verdiği cevapların betimsel analizi

Alt Boyutlar	N	Min	Max	Mean±Sd
Duygusal Yoksunluk	162	1,56	4,33	2,47±0,45
Sosyal Arkadaşlık	162	2,14	5,00	3,88±0,43
Yalnızlık Toplam	162	2,56	4,19	3,09±0,26

Tablo 5’te katılımcıların iş yaşamında yalnızlık ölçeği, duygusal yoksunluk alt boyutu ortalamalarının 2,47±0,45, sosyal arkadaşlık alt boyut ortalamalarının 3,88±0,43, iş yaşamında yalnızlık ölçeği toplam puanlarının ise 3,09±0,26 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların meslekteki tecrübelerine göre algılanan esenlik düzeylerinin değerlendirilmesi

	Mesleki Tecrübe	N	Sıra Ort.	sd	X ²	p	Fark
Fiziksel Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	55,25	3	2,949	,400	-
	2-5 yıl arası ²	45	77,53				
	6-9 yıl arası ³	73	86,16				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	81,38				
Manevi Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	75,50		2,037	,565	-
	2-5 yıl arası ²	45	78,58				
	6-9 yıl arası ³	73	87,11				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	75,13				
Psikolojik Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	51,25		7,725	,052	-
	2-5 yıl arası ²	45	71,14				
	6-9 yıl arası ³	73	90,92				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	80,43				
Sosyal Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	63,83		7,574	,056	-
	2-5 yıl arası ²	45	72,36				
	6-9 yıl arası ³	73	92,48				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	74,03				
Duygusal Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	57,75		13,124	,004*	2-3
	2-5 yıl arası ²	45	64,59				
	6-9 yıl arası ³	73	94,55				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	80,21				
Entelektüel Esenlik	0-1 yıl arası ¹	6	41,67		6,383	,094	-
	2-5 yıl arası ²	45	75,83				
	6-9 yıl arası ³	73	87,86				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	82,28				
Esenlik Toplam	0-1 yıl arası ¹	6	54,25		7,106	,069	-
	2-5 yıl arası ²	45	71,92				
	6-9 yıl arası ³	73	91,11				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	78,68				

Tablo 6’da katılımcıların mesleki tecrübelerine göre algılanan esenlik ölçeği fiziksel esenlik, manevi esenlik, psikolojik esenlik, sosyal esenlik, entelektüel esenlik ve algılanan esenlik ölçeği toplam skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (p>0,05). Katılımcıların duygusal esenlik alt boyut ortalamasında ise istatistiksel açıga çıkan fark anlamlılık göstermektedir (p<0,05). Bu durum 2-5 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olanlar ile 6-9 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olanlar arasındaki farklılıktan kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 7. Katılımcıların eğitim durumlarına göre algılanan esenlik düzeylerinin değerlendirilmesi

	Eğitim Durumu	N	Sıra Ort.	sd	X ²	p	Fark
Fiziksel Esenlik	Ortaokul ¹	30	95,27	2	4,143	,126	-
	Lise ²	59	82,76				
	Üniversite ³	73	74,82				
Manevi Esenlik	Ortaokul ¹	30	87,35		1,964	,375	-
	Lise ²	59	85,49				
	Üniversite ³	73	75,87				
Psikolojik Esenlik	Ortaokul ¹	30	100,70		8,281	,016*	1-3
	Lise ²	59	83,62				
	Üniversite ³	73	71,90				
Sosyal Esenlik	Ortaokul ¹	30	98,75		8,619	,013*	1-3
	Lise ²	59	86,18				
	Üniversite ³	73	70,63				
Duygusal Esenlik	Ortaokul ¹	30	102,83		8,932	,011*	1-3
	Lise ²	59	81,78				
	Üniversite ³	73	72,51				
Entelektüel Esenlik	Ortaokul ¹	30	92,55		3,438	,179	-
	Lise ²	59	84,31				
	Üniversite ³	73	74,69				
Esenlik Toplam	Ortaokul ¹	30	99,47		7,572	,023*	1-3
	Lise ²	59	84,10				
	Üniversite ³	73	72,01				

Tablo 7’de katılımcıların eğitim durumlarına göre algılanan esenlik ölçeği, fiziksel esenlik, manevi esenlik ve entelektüel esenlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Araştırma grubunun psikolojik esenlik, manevi esenlik ve entelektüel esenlik alt boyutlarına ise istatistiksel olarak açığa çıkan anlamlılık görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumun ortaokul ile üniversite eğitim seviyesi arasındaki farklılıktan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8. Katılımcıların meslekteki tecrübelerine göre örgütsel yaşamda yalnızlık düzeylerinin değerlendirilmesi

	Mesleki Tecrübe	N	Sıra Ort.	sd	X ²	p	Fark
Duygusal Yoksunluk	0-1 yıl arası ¹	6	119,08	3	5,657	,130	-
	2-5 yıl arası ²	45	76,30				
	6-9 yıl arası ³	73	78,05				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	88,34				
Sosyal Arkadaşlık	0-1 yıl arası ¹	6	64,83		1,920	,589	-
	2-5 yıl arası ²	45	76,50				
	6-9 yıl arası ³	73	85,86				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	81,68				
Genel Toplam	0-1 yıl arası ¹	6	115,50		8,505	,037*	1-2 2-4
	2-5 yıl arası ²	45	67,09				
	6-9 yıl arası ³	73	83,95				
	10 yıl ve üzeri ⁴	38	88,50				

Tablo 8’de katılımcıların mesleki tecrübelerine göre iş yaşamında yalnızlık düzeyleri incelendiğinde, duygusal yoksunluk ve sosyal arkadaşlık alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). İş yaşamında yalnızlık ölçeği toplam skorlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumun 0-1 yıl ile 2-5 yıl arası ve 2-5 yıl ile 10 yıl ve üzeri çalışanlar arasındaki farklılıktan kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların kurum içi statülerine göre örgütsel yaşamda yalnızlık düzeylerinin değerlendirilmesi

	Statü	N	Sıra Ort.	sd	X ²	p	Fark
Duygusal Yoksunluk	Antrenör ¹	111	85,67	2	9,472	,009*	1-2 2-3
	Tesis Sorumlusu ²	23	53,80				
	Danışma Personeli ³	28	87,71				
Sosyal Arkadaşlık	Antrenör ¹	111	79,06		3,328	,189	-
	Tesis Sorumlusu ²	23	97,89				
	Danışma Personeli ³	28	77,71				
Genel Toplam	Antrenör ¹	111	83,01		3,260	,196	-
	Tesis Sorumlusu ²	23	65,93				
	Danışma Personeli ³	28	88,30				

Tablo 9’da katılımcıların kurum içi statülerine göre örgütsel yaşamda yalnızlık düzeyleri incelendiğinde, duygusal yoksunluk alt boyutu ortalamasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p<0,05$). Bu durum antrenör ile tesis sorumlusu ve tesis sorumlusu ile danışma personeli arasında anlamlıdır. Araştırma grubunun sosyal arkadaşlık ve iş yaşamında yalnızlık ölçeği toplam skorlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 10. Algılanan esenlik ile örgüt yaşamında yalnızlık düzeyi arasındaki ilişki

		Duygusal Yoksunluk	Sosyal Arkadaşlık	Genel Toplam
Fiziksel Esenlik	r	-,394	,319	-,294
	p	,000	,005	,000
Manevi Esenlik	r	-,457	,157	-,359
	p	,000	,051	,000
Psikolojik Esenlik	r	-,311	,265	-,224
	p	,000	,001	,004
Sosyal Esenlik	r	-,250	,274	-,050
	p	,001	,000	,530
Duygusal Esenlik	r	-,385	,169	-,267
	p	,000	,032	,001
Entelektüel Esenlik	r	-,335	,244	-,322
	p	,000	,002	,000
Genel Toplam	r	-,478	,463	-,416
	p	,000	,001	,000

Tablo 10’da algılanan esenlik ile örgütsel yaşamda yalnızlık davranışları arasındaki ilişkinin yönü ve düzeyi incelendiğinde; fiziksel esenlik ile duygusal yoksunluk ($r=-,394$; $p=,000$), negatif yönde, sosyal arkadaşlık ($r=,319$ $p=,005$) pozitif yönde ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında ($r=-,294$ $p=,000$) negatif yönde zayıf düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Manevi esenlik ile duygusal yoksunluk ($r=-,457$; $p=,000$) ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında ($r=-,359$ $p=,000$) negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Psikolojik esenlik ile duygusal yoksunluk ($r=,265$; $p=,001$), sosyal arkadaşlık ($r=,319$ $p=,005$) ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında ($r=-,224$ $p=,004$) zayıf düzeyde negatif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sosyal Esenlik ile duygusal yoksunluk arasında ($r=-,250$ $p=,001$) negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile ($r=,274$; $p=,000$) pozitif yönde zayıf düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Duygusal esenlik ile duygusal yoksunluk arasında ($r=-,385$; $p=,000$) negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile ($r=,169$; $p=,032$) pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık ile ($r=-,267$; $p=,001$) negatif yönde zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Entelektüel esenlik ile duygusal yoksunluk arasında ($r=-,335$; $p=,000$) negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile ($r=,244$; $p=,002$) pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık ile ($r=-,322$; $p=,000$) negatif yönde zayıf düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir. Algılanan esenlik genel skoru ile duygusal yoksunluk arasında ($r=-,478$; $p=,000$) negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile ($r=,463$; $p=,001$) pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık ile ($r=-,416$; $p=,000$) negatif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ

Araştırma grubunun mesleki tecrübelerine göre algılanan esenlik ölçeği fiziksel esenlik, manevi esenlik, psikolojik esenlik, sosyal esenlik, entelektüel esenlik ve algılanan esenlik ölçeği toplam skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0,05$). Katılımcıların duygusal esenlik alt boyut ortalamasında ise istatistiksel açığa çıkan fark anlamlılık göstermektedir ($p<0,05$). Bu durum 2-5 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olanlar ile 6-9 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olanlar arasındaki farklılıktan kaynaklandığı görülmektedir. Alanyazın

incelendiğinde Memnun (2006) beden eğitimi öğretmenleri üzerine gerçekleştirmiş olduğu çalışmada mesleki tecrübenin artması ile manevi esenlik ve duygusal esenlik düzeylerinin de arttığını tespit etmiştir. Bu netice çalışmamızla kısmen benzer sonuçları içermektedir. Bununla birlikte Deniz (2017) gerçekleştirmiş olduğu çalışma ile esenliğin deneyime göre farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Bu sonuç çalışmamızdaki bulgular ile paralellik göstermektedir.

Araştırma bulgularına göre 6-9 yıl arası mesleki tecrübeye sahip olan çalışanların 2-5 yıl arası çalışanlara göre daha yüksek duygusal esenlik puanlarına sahip olmaları, zaman geçtikçe örgüte olan manevi bağlılığın artmasından kaynaklanabilir. Araştırma grubu üzerinde yaşın ilerlemesi ile beraber duygu yoğunluğunun artması ve işten ayrılmak istememe de esenlik üzerinde bir belirleyici olarak kabul görebilir.

Araştırma grubunun eğitim durumlarına göre algılanan esenlik ölçeği, fiziksel esenlik, manevi esenlik ve entelektüel esenlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0,05$). Araştırma grubunun psikolojik esenlik, manevi esenlik ve entelektüel esenlik alt boyutlarına ise istatistiksel olarak açığa çıkan anlamlılık görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumun ortaokul ile üniversite eğitim seviyesi arasındaki farklılıktan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Alanyazın incelendiğinde Deniz (2017) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada esenlik düzeyinin eğitim seviyesine göre farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Bir başka çalışmada Madan (2019) algılanan esenliğin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığını tespit etmiştir. Bu çalışma araştırma bulgumuzla aynı doğrultuda değildir.

Araştırma grubunun ortaokul, lise veya üniversite eğitim seviyesine sahip olmasının, psikolojik esenlik, manevi esenlik ve entelektüel esenlik düzeyini etkilemesini, çalışılan spor salonunun yeri, branş veya çalışılmakta olunan grup açısından farklılık gösterdiği düşünülebilir.

Araştırma grubunun mesleki tecrübelerine göre iş yaşamında yalnızlık düzeyleri incelendiğinde, duygusal yoksunluk ve sosyal arkadaşlık alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0,05$). İş yaşamında yalnızlık ölçeği toplam skorlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu durumun 0-1 yıl ile 2-5 yıl arasındaki ve 2-5 yıl ile 10 yıl ve üzeri çalışanlar arasındaki farklılıktan kaynaklandığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde Karakurt (2012) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada öğretmenlerin iş yerinde yaşanan yalnızlık durumlarının mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı sonucuna erişmiştir. Bu sonuç araştırmamızdan elde ettiğimiz bulgular ile kısmen benzerlik göstermektedir.

Karaduman (2013) öğretmenler üzerine gerçekleştirmiş olduğu çalışmada mesleki tecrübeye göre duygusal yoksunluk ve sosyal arkadaşlık boyutunda anlamlı farklılık bulmuştur. Araştırma bulgularına göre 5-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlerin 20 ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlere göre daha düşük seviyede yalnızlık algısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç araştırmamızdan elde ettiğimiz bulgular ile örtüşmemektedir.

Araştırma grubunun statülerine göre örgütsel yalnızlık düzeyleri incelendiğinde, duygusal yoksunluk alt boyutu ortalamasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık görülmektedir ($p<0,05$). Bu durum sıra ortalamaları dikkate alındığında antrenörler ile tesis sorumluları ve tesis sorumluları ile danışma personeli arasında anlamlıdır. Araştırma grubunun sosyal arkadaşlık ve iş yaşamında yalnızlık ölçeği toplam skorlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Literatür incelendiğinde Akgül (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, çalışan öğretmenlerin kadrolarına göre duygusal yoksunluk ve sosyal arkadaşlık

boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu sonuç kısmen bulgularımızla örtüşmektedir.

Akgül (2017) lojistik sektöründe çalışan bireyler üzerinde gerçekleştirmiş olduğu araştırma ile iş yeri statüsü değişkeninde, duygusal yoksunluk alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit etmiştir. Bulgulara göre sürücülerin duygusal yoksunluk alt boyutlarının, diğer çalışanlara göre yüksek bulunduğu tespit edilmiştir. Sosyal yalnızlık alt boyutunda ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Araştırma bulguları çalışmamızdaki bulgular ile örtüşmemektedir.

Araştırma grubumuzdaki spor hizmet alanında çalışan tesis sorumluları hem antrenörler ile hem danışma personelleri ile iletişim kurma mecburiyetindedir. Hatta antrenörler veya danışma personelleri ile ilgili durumlarda halkın beklentilerini de dinlemektedirler. Bu noktadan hareket ile tesis sorumlularının insanlar ile daha fazla iletişim kurması sayesinde, yalnızlık düzeyleri antrenörler ve danışma personellerine nazaran daha düşük seviyededir.

Algılanan esenlik ile örgütsel yaşamda yalnızlık davranışları arasındaki ilişkinin yönü ve düzeyi incelendiğinde, fiziksel esenlik ile duygusal yoksunluk negatif yönde, sosyal arkadaşlık pozitif yönde ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında negatif yönde zayıf düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Manevi esenlik ile duygusal yoksunluk ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Psikolojik esenlik ile duygusal yoksunluk sosyal arkadaşlık ve örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru arasında zayıf düzeyde negatif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sosyal Esenlik ile duygusal yoksunluk arasında negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile pozitif yönde zayıf düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Duygusal esenlik ile duygusal yoksunluk arasında negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık toplam skoru ile negatif yönde zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Entelektüel esenlik ile duygusal yoksunluk arasında negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık ile negatif yönde zayıf düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir. Algılanan esenlik genel skoru ile duygusal yoksunluk arasında negatif yönde, sosyal arkadaşlık ile pozitif yönde, örgütsel yaşamda yalnızlık ile negatif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde Yurcu ve Kocakula (2015) konaklama işletmelerinde çalışan yalnızlığının öznel iyi oluş üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda yalnızlık ve öznel iyi oluş arasında negatif yönlü bir ilişkinin olduğunu tespit etmiştir.

Araştırma bulgularına göre, spor hizmet alanında çalışmakta olan personelin sağlık durumu, zinde hissetme hali ve bünyesinde barındırdığı fiziksel esenlik algısı yükseldikçe, duygusal açıdan yalnızlığında gerileme olduğu tespit edilmiştir. Bir başka ifade ile fiziksel bir iyi oluş hali, beraberinde daha fazla sosyal ilişki ve iletişim açığa çıkarmaktadır. Bu noktadan hareket ile fiziksel esenlik algısı yüksek durumda olan bireylerin sosyal ilişkiler kurmada başarısının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Manevi esenliğin açığa çıkması ile örgütsel yalnızlık durumunda azalma olduğu tespit edilmiştir. Başka bir biçimde ifade etmek gerekirse manevi esenlik hali ile hayatın bir anlamı olduğuna inanan birey, sosyal ilişkiler kurarak çalışma ortamında yaşanan yalnızlığın etkisini minimize etmektedir.

Sonuç olarak esenlik ile birlikte hayata pozitif/olumlu bir pencereden bakan personelde örgütsel yalnızlık belirtilerinin azalmakta olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre karşılaşılan bir

olumsuzluk sonucunda dahi psikolojik bir iyi oluş hali ile birey, iş yeri yalnızlık durumuna daha az maruz kalabilir. Spor hizmet alanında çalışan bireyler genel itibari ile sosyal ilişkiler kuran kişilerdir. Bu sosyal ilişkiler arttıkça duygusal olarak kendini yalnız hissetme durumlarında azalma gözlemlenmiştir. Bu durumdan hareket ile sosyalliğin beraberinde iletişimi ve daha az yalnızlık hissiyatını getirdiğini söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

- Adams, T. B. Bezner, J. Ve Steinhardt, M. A. (1997). The conceptualization and measurement of perceived wellness: integrating balance across and within dimensions. *American Journal of Health Promotion*, 11(3), 208-218.
- Memnun, S. (2006). Algılanan Esenlik Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması ve Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Esenlik Algıları. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Wright, S. L. Burt, C. D. B. Strongman, K. T. (2006), Loneliness in the workplace: construct definition and scale development. *New Zealand Journal of Psychology*, 35(2), 59-68.
- Doğan, T. Çetin, B. Sungur, M. Z. (2009). İş yaşamında yalnızlık ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10(4), 271-277.
- Madan, M. (2019). Futbol antrenörlerinde tutkunluk, mükemmeliyetçilik ve esenlik arasındaki ilişkinin incelenmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. İstanbul. (Danışman: Doç. Dr. Cengiz Karagözoğlu).
- Bal E. (2008). Self efficacy, contextual factors and well-being: the impact of work engagement. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul. (Danışman: Prof. Dr. H. Kepir Sinangil).
- Aktepe, K. (2013). Sporda zihinsel antrenman. Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Bozgeyik, B. (2019). Öğretmenlerin erken dönem uyumsuz şemalarının, kişilerarası ilişki tarzları ve yalnızlıkları arasındaki ilişkilerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Gaziantep. (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp Özkamalı).
- Tuğral, R. (2020). Ergenlerde yalnızlık, psikolojik sağlamlık, algılanan sosyal destek ve sosyal görünüş kaygısı. Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı. İstanbul. (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Aslan).
- Yaşar, M. R. (2007). Yalnızlık. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (1), 237-260.
- Weiss, R. S. (1973). Loneliness: the experience of emotional and social isolation. MIT Press. Cambridge.
- Erözkan, A. (2009). Ergenlerde yalnızlığın yordayıcıları. *İlköğretim Online*, 8(3), 809-819.
- Karasar, N. (2017). Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar ilkeler teknikler. Nobel Yayınları. Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E. Akgün, Ö. Karadeniz, Ş. Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri. 1. Baskı. Pegem Akademi. Ankara.

- Yazıcıoğlu, Y. Ve Erdoğan, S. (2004). SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri. Detay Yayıncılık. Ankara.
- Ural, A. Ve Kılıç, İ. (2006). Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi. Detay Yayıncılık. Ankara.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). B.G. Tabachnick, L.S. Fidell usingmultivariate statistics. Boston: Pearson.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. 7.Baskı, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Deniz, U. (2017). Ergenlik dönemindeki futbolcuların esenlik algıları ve özsaygı düzeylerinin performanslarına etki eden değişkenlere göre incelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul. (Danışman: Doç. Dr. Cengiz Karagözoğlu).
- Karakurt, A. (2012). Öğretmenlerin iş yerinde yalnızlık düzeyinin örgütsel destek ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Konya. (Danışman: Doç. Dr. Ercan Yılmaz).
- Karaduman, M. (2013). İş yaşamında yalnızlık algısının örgütsel vatandaşlık davranışı ilişkisi ve öğretmenler üzerinde bir uygulama. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Bursa. (Danışman: Doç. Dr. Aşkın Keser).
- Akgül, H. (2017). Lojistik sektörü çalışanlarının duygusal ve sosyal yalnızlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. The Journal of International Lingual, 3, 269-287.
- Akgül, R. (2020). Öğretmenlerin algısal mobbing düzeylerinin örgütsel sosyalleşme, örgütsel bağlılık ve örgütsel yalnızlık düzeyleri ile ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Elazığ. (Danışman: Doç. Dr. Tuncay Yavuz Özdemir).
- Yurcu, G. ve Kocakula, Ö. (2015). Konaklama işletmelerinde çalışan yalnızlığının öznel iyi oluş üzerine etkisi. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2(1), 30-41.